

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ.

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ. إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ.

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ.

وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

لَا صَلَاةَ لِمَنْ لَمْ يَقْرَأْ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ.

“Kur’an’ın Özeti: Fatiha Suresi”

(06.09.2024)

Bugün Cuma Hutbemizde, iniş sırasına göre beşinci sırada yer alan Fatiha Suresine değinmek istiyorum.

Kardeşlerim! Aziz Müminler!

Fatiha, “bir şeyin evveli, başlangıcı, girişi” anlamına gelir. Fatih Suresi Kur’ân-ı Kerîm’in ilk sûresi ve bir bakıma onun önsözü ve özeti olduğu için bu adı almıştır. Peygamberimizin (s.a.s.) **“Kur’an’ın Fatihasını okumayanın namazı olmaz.”**¹ hadisi gereği namazlarımızda okunması gereken bir sure olduğundan, bu surenin hem okunuşunu iyi bir şekilde öğrenmemiz hem de manasını da çok iyi bir şekilde kavramamız gerekir.

Sureye, **“Bismillahirrahmânirrahîm”** diyerek, esirgeyen, bağışlayan Allah’ın ismiyle, besmeleyle başlarız. Böylece, yapacağımız her işi samimiyetle, şefkatle ve merhametle yapmamız gerektiğini öğreniriz. **“Elhamdü lillâhi rabbil’alemin”** sözüyle, tüm övgülere, her şeyi en mükemmel şekilde yaratan Yüce Allah’ın layık olduğunu ifade ederiz. Yüce Allah’ın sadece müslümanların değil, tüm insanların ve hatta tüm varlıkların Rabbi, sahibi ve terbiye edicisi olduğunu hatırlarız. Kimsesiz, yalnız ve sahipsiz olmadığımızı hissederiz.

“Errahmânir’rahim.” Rabbimiz Rahmandır, sonsuz merhamet sahibidir. Rahmetini, kendisine inansa da inanmasa da tüm insanlara, hatta tüm canlılara dağıtan, rahmeti her şeyi kuşatandır.² Rabbimiz Rahim’dir, yaptıklarıyla da son derece

merhametlidir. Hesap günü geldiğinde iyi insanları kötü insanlardan ayırarak,³ rahmetini kendisine inanıp güvenen ve salih ameller işleyenlere ikram edecek olandır. Yüce Allah, aynı zamanda **“Mâliki yevmiddin”** dir; ödül ve ceza gününün de tek hakimidir. Hiç kimsenin bir başkasına faydası olmayacağı hesap gününün⁴ tek yetki sahibidir.

Kardeşlerim!

Fatiha sûresi, aynı zamanda kulun Rabbi ile yapmış olduğu bir kulluk sözleşmedir. Bu sözleşmenin ana maddesi; **“İyyâke na’budü ve İyyâke neste’in/** (Rabbimiz!) Ancak sana kulluk eder ve yalnız senden yardım dileriz” ayetidir. Bu ayeti her okudumuzda Yüce Rabbimize şu sözleri vermiş, şu maddelerin altına imza atmış oluruz: “Rabbim! Başkalarına değil, kulluğu ancak sana yaparım. Rabbim! İbadetlerimi başkaları için değil, sadece senin rızan için yerine getiririm. Rabbim! Sadece senin yapabileceğin yardımı, bir başkasından asla istemem. İçimi yalnız sana döker, halimi yalnız sana arz eder, isteklerimi yalnızca seninle paylaşıyorum.”

Fatiha suresinin son ayetleri kulun Rabbine yakarışdır. **“İhdinessirâtel müstakîm”** duasıyla doğru yolda ilerlemeye niyetlenen kul, o merhameti bol olan Rabbinden şu taleplerde bulunur: “Allah’ım! Bizi dosdoğru yola ilet! Bizi dosdoğru yoluna yönelt! Bizi daima bu yolun yorulmaz bir yolcusu olarak kabul et! Yolumuzu aydınlat, bu yolda bize rehberlik et!

“Sırâtallezine en’amte aleyhim.” O yol ki, kendilerine güzel imkanlar sunduğun peygamberlerin yoludur; bizi peygamberlerin izinden ayırma Allah’ım! O yol ki, özü sözü bir olan sadık kulların yoludur; bizi o kişilerle yoldaş eyle Allah’ım! O yol ki, varlığını senin yolunda feda edenlerin, faydalı ve güzel işler yapan salih insanların yoludur; bizleri o yoldan ayırma Allah’ım!⁵ **“Ğayrilmağdûbi aleyhim ve leddâlin”** Gazabını hak edenlerin, rahmetinden uzaklaşanların yoluna iletme bizi Allah’ım! Yolunu kaybedenlerin, yanlış sapanların, rotasını şaşırmanın yolundan muhafaza eyle bizi Allah’ım!⁶ Amin!

DİTİB Hutbe Komisyonu

¹ Buhârî, Sifatu’s-Sala, 13; Tevhid, 48.

² A’râf, 7/156.

³ Yasin, 36/59

⁴ İnfîtâr 82/17-19

⁵ Nisa, 4/69

⁶ Fatih, 1/1-5